

§ 184

Uimarantojen hygieniä ja uimaveden laatu Helsingissä vuonna 2018

HEL 2018-009813 T 11 00 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi selvityksen uimarantojen hygieniasta ja uimaveden laadusta Helsingissä vuonna 2018.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikkö valvoo uimarantojen hygieniää ja uimaveden laatua terveydensuojelulain (763/1994) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetusten (177/2008 ja 354/2008) mukaisesti.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Uimarannat ja uimakausi

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikkö valvoi uimarantojen hygieniää ja uimaveden laatua uimakauden (15.6. - 31.8.2018) ajan.

Helsingissä on 25 yleistä uimarantaa, joista 12 on suuria yleisiä uimarantoja ja 13 pieniä yleisiä uimarantoja. Suuret yleiset uimarannat ovat Aurinkolahti, Hietaranta, Iso Kallahti, Kallahdenniemi, Laajasalo, Lautasaari, Marjaniemi, Munkkiniemi, Mustikkamaa, Pikkukoski, Rastila ja Tuorinniemi. Pienet yleiset uimarannat ovat Furuviik, Hevossalmi, Kivi-

12.10.2018

nokka, Mustasaari, Pakila, Pihlajasaari, Porvariskuninkaanpuisto, Puotila, Seurasaaari, Suomenlinna, Tapaninvainio, Uunisaari ja Veijarivuori.

Uimarantoja ylläpitävät Helsingin kaupungin liikuntapalvelut (24 rantaa) ja Helsingin seurakuntayhtymä (Mustasaaren uimaranta).

Tarkastushavainnot

Ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikkö teki uimakauden alussa 15. - 21.6.2018 kaikille yleisille uimarannoille terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisen tarkastuksen. Uimarantojen tarkastuksilla kiinnitettiin huomiota yleiseen siisteyteen ja hygieniaan, jätehuoltoon sekä wc-, suihku- ja pukeutumistilojen rakenteiden kuntoon ja riittävyys-teen. Samalla tarkastettiin asiakkaille suunnattu ohjeistus, opasteet ja tiedotteet.

Huomautuksia tehtiin muun muassa wc-, pukeutumis- ja suihkutilojen siisteyteen ja kuntoon sekä jätehuollon järjestelyihin liittyen. Lisäksi useilla rannoilla wc- ja/tai pukeutumistilat ovat käytössä vain valvonta-aikoina. Tarkastuksilla havaittiin myös useilla rannoilla puutteita hygieenisen käsienpesun järjestämisessä wc-tiloissa.

Opasteissa ja tiedottamisessa oli myös jonkin verran puutteita, kuten hygieniaohjeissa ja koirien kieltomerkkien sijoittelussa.

Rantojen ylläpitäjät tekivät tarkastusten jälkeen uimarannoilla korjaavia toimenpiteitä. Uusintatarkastukset tehtiin 2. - 5.7.2018 yhteensä viidelle rannalle. Tällöin suurin osa puutteista oli korjattu ja loput sovittiin korjattavaksi puutteesta riippuen joko heti tai seuraavaan uimakauteen mennessä.

Veden hygieeninen laatu

Uimaveden hygieenistä laatua seurattiin näytteenoton avulla koko uimakauden ajan. Uimavedestä otettiin kesän 2018 aikana yhteensä 112 näytettä keväällä laaditun näytteenottosuunnitelman mukaisesti. Lisäksi otettiin kahdeksan uusintanäytettä. Näytteistä määritettiin veden mahdollisesta ulosteperäisestä saastumisesta kertovien suolistoperäisten enterokokkien ja E. coli -bakteerien pitoisuudet. Metropolilab Oy otti uimavesinäytteet ja analysoi ne.

Uimarantavedet olivat hygieeniseltä laadultaan hyviä. Poikkeuksellisen lämpimästä kesästä huolimatta bakteerien toimenpiderajojen ylityksiä oli vain seitsemässä suunnitelmallisessa näytteessä: Hietarannalla, Laajasalossa, Lauttasaarella, Marjaniemessä, Tapaninvainiossa, Tuorinniemessä ja Veijarivuoressa.

12.10.2018

Uimarannoilta otettiin bakteeripitoisuuden toimenpiderajan ylittyessä uusintanäyte välittömästi. Pääosin uusintanäytteissä veden bakteeripitoisuudet olivat palautuneet normaalille tasolle. Ainoastaan Laajasalossa aivan elokuun lopussa havaittiin useissa peräkkäisissä näytteissä poikkeuksellisen korkeita suolistoperäisten enterokokkien määriä. Tähän saattoi vaikuttaa se, että uinninvalvonta rannalla oli jo päättynyt ja tästä syystä rantaa ei enää ollut siistitty eikä lintuja hätistelty pois rannalta. Seuranta Laajasalossa jatkuu ensi keväänä ennen uimakauden 2019 alkua.

Poikkeuksellisen lämmin kesä lisäsi uimavesivälitteisen epidemian riskiä sekä riskiä saada infektio uimavedestä. Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) tiedotti lisääntyneestä infektioriskistä heinäkuussa ja kehotti elokuun alussa henkilöitä, joiden kehon puolustuskyky on alentunut sairauden tai pitkäaikaisen lääkityksen vuoksi, välttämään Itämeressä uimista, jos heillä on ihorikkoja tai haavaumia. Ympäristöpalvelut tiedotti näistä asioista viikkotiedotteissa sekä välitti THL:n tiedotteet uimarantojen ylläpitäjille rannoilla tapahtuvaa tiedotusta varten.

Ympäristöpalvelut edellytti uimarantojen ylläpitäjiltä tänä kesänä ensimmäistä kertaa hygieniatiedotteen lisäämistä ilmoitustaululle epidemioiden ehkäisemiseksi. Hygieniatiedotteessa tulee tiedottaa muun muassa käsienpesuhygieniasta ja sairaana uimisen välttämisestä.

Helsingissä ei ollut yhtään uimaveden aiheuttamaa epidemiaa eikä ympäristöpalveluiden tietoon tullut myöskään uimavedestä aiheutuneita infektioita.

Sinilevän ja jätteiden esiintyminen

Sinilevien, jätteiden, öljyjen tms. esiintymistä uimavedessä arvioitiin aistinvaraisesti näytteenottojen yhteydessä. Lisäksi uinninvalvojat ilmoittivat ympäristöpalveluihin poikkeuksellisista havainnoista tai suurista sinileväesiintymistä.

Lämpimän kesän johdosta sinileviä esiintyi uimarannoilla aiemmin kuin yleensä. Tänä vuonna sinilevähavaintoja tehtiin jo kesäkuun alussa. Sinileviä havaittiin erityisesti merien uimarannoilla koko kesän ajan vaihtelevia määriä. Lähes kaikilla uimarannoilla havaittiin sinilevää jossain vaiheessa uimakautta. Pääosin havaitut sinilevämäärät olivat vähäisiä eivätkä juurikaan haitanneet uimista. Useilla rannoilla havaittiin hetkellisesti myös runsaampia määriä sinilevää, jolloin uimista suositeltiin vältettävän.

Ympäristöpalvelut otti uimarannoilta muutamia näytteitä sinilevälajien tunnistamiseksi. Sinilevälajistosta runsaimpia olivat Aphanizomenon ja

12.10.2018

Asia/4

Dolichospermum –sukujen sinilevät. Lisäksi havaittiin maksamyrkkyyä ja karsinogeenisia yhdisteitä tuottavaa Nodularia –suvun sinilevää.

Jätteitä, öljyä tai muuta poikkeuksellista ei rannoilla havaittu.

Uimavesiluokitus

Helsingin suurten yleisten uimarantojen uimavesiluokitus päivitettiin uimakauden päätyttyä neljän uimakauden (2015–2018) vesinäytteiden perusteella. Uimarannat luokiteltiin erinomaisiksi (6), hyväksi (4) ja tyydyttäväksi (2). Yhtään rantaa ei luokiteltu huonoksi. Uimavesiluokka ale ni viime vuodesta neljällä rannalla (Hietaranta, Lauttasaari, Marjaniemi ja Tuorinniemi) ja nousi yhdellä (Aurinkolahti). Uimavesiluokat vaihtelivat vuosittain, koska useilla rannoilla luokitus on juuri hyvän ja erinomaisen rajalla, joten pienetkin vaihtelut vaikuttavat luokitukseen helposti.

Tiedottaminen ja raportointi

Kaikkien uimavesinäytteiden tulokset ja havainnot ovat nähtävillä Helsingin kaupungin internetsivuilla. Uimakauden aikana laadittiin lisäksi joka viikko uimarantoja ja merialueita koskeva lehdistötiedote. Liikuntapalveluiden rantavalvojat päivittivät myös tehdyt sinilevähavainnot ulkoilukunta -internetpalveluun.

Uimarantojen näytetulokset raportoitiin lainsäädännön ja saatujen ohjeiden mukaisesti syyskuussa Etelä-Suomen aluehallintoviraston kautta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL), joka toimittaa raportin koko Suomen uimavesien laadusta Euroopan unionille.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Päivi Vepsäläinen

Lisätiedot

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ympäristöterveys
Ulkoilupalvelut